

بوستان ستارخان برای شادی‌های
 کودکانه استاندارد و ایمن می‌شود

«شهر آرا» محله دوستدار کودک

یکی از شاخصه‌های توسعه پایدار شهری این است که به نیازهای سالمندان، کودکان و معلولان در شهر توجه شود و این گروه از شهروندان به راحتی و در کمال ایمنی و آرامش در شهر... صفحه ۱۰

- شنبه
- ۱ شهریور ۱۳۹۹
- سال شانزدهم / شماره ۷۶۶
- ۱۶ صفحه

امسال مراسم محرم در امامزاده صالح (ع) با حال و هوای متفاوت و رعایت موازین بهداشتی برگزار می‌شود

دور عاشقان آمد نوبت محرم شد

صفحه ۸

عکس: شایع عادل

«افجه» تنها روستای هدف گردشگری شمیران

روستای آب و جویبار

«افجه» را با دشت هویج و آبشارهایش می‌شناسند که روزهای پایانی هفته مقصدی برای گردشگران و کوهنوردان است. این روستای لواسان روزگاری نه چندان دور مرکز لواسان بود و به همین دلیل زیرساخت‌های مناسبی برای رفاه و آسایش اهالی آن فراهم شده است. با این حال استفاده از این امکانات و زیرساخت‌ها در سال‌های اخیر دست‌اندازهایی پیش رو داشته است. از مشکلات طرح هادی روستا... صفحه ۱۲

تجربه روزهای کرونایی و برگزاری کلاس‌های آنلاین به روایت الهام پاره‌نژاد

خانه‌نشینی، آسان‌تراز تحمل مرگ عزیزان مان است

آمار نگران‌کننده، هشدار و توصیه‌های بهداشتی، وضعیت فرمز و خستگی کادر درمان باعث شده تا هنرمندان هم پای کار بیایند و با زبان هنر راهکارهای گذر از این بحران... صفحه ۵

با دبیرستان دوره دوم دخترانه غیر دولتی
 سیره فاطمی بیشتر آشنا شوید

منطقه
 رجوع به صفحات داخلی

با تبلیغات در **۱۸۱۹** درست به هدف بزنید

جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش آگهی با نزدیکترین دفتر قبول آگهی تماس بگیرید
 شرح در صفحه ۳

موزه رازها، توقفگاه کوهنوردانی که به دنبال هویت محله قدیمی می گردند

عکس: شاعادل

آسمان آبی از سانفرانسیسکو تا درکه

مرضیه موسوی

هوای تازه مرا به این محله کشاند

کوهنوردانی که از میدان درکه به سمت مسیبر کوهپیمایی حرکت می کنند موزه رازها را با دیوار کاهگلی و کوزههایی که سردر موزه چیده شده می شناسند؛ یکی از قدیمی ترین خانه های درکه که چند سالی است به بهانه تماشای آثار قلمزنی درهای آن به روی مردم باز شده. موزه رازها نمایشگاهی شخصی است و ساعی آن را اداره می کند. اگر گذرتان به این خانه افتاده باشد او را می بینید که با حوصله و آرام مشغول رسیدگی به گل های حیاط است. صدای موسیقی با آواز گنجشکها حیاط خانه را پر کرده و هرازگاهی سر و کله یک کوهنورد برای تماشای موزه پیدا می شود. ساعی می گوید: «من سالها در امریکا زندگی کردم. در شمال سانفرانسیسکو که هیچ آلودگی در آن وجود نداشت. به ایران که برگشتم ابتدا در اصفهان ساکن شدم و نخستین فرهنگسرا را در پل خواجو راهاندازی کردم. بعد از ۱۳ سال به تهران آمدم. وقتی به ایران آمدم ریه های من دچار مشکل شد و بعد از سکونتم در تهران مجبور بودم هر روز برای اکسیژن گرفتن به درکه بیایم. به همین دلیل تصمیم گرفتم در درکه خانه ای بخرم که مجبور به رفت و آمد هر روزه نباشم. این خانه چند سالی گالری بود. بعد از فوت برادر بزرگترم تصمیم گرفتم درهای اینجا را به روی مردم باز و آن را به موزه تبدیل کنم.»

مهمانان ویژه موزه رازها

صاحب اصلی خانه «سید معجز» نام داشت؛ مردی که معتمد مردم درکه بود و اهالی درکه آب جویباری را که از خانه عبور می کرد برای تبرک و آرزوی شفا روی سر بیماران خود می ریختند. به همین دلیل به سید معجز مشهور بود. خانه ای که این روزها تنها نیمی از وسعت آن باقی مانده و در نیم دیگر آن ساختمانی بلندبالا قد کشیده است. صدای ساختوساز از حیاط خانه قدیمی درکه به گوش می رسد و قرقق سنگ برها صدای پرندگان موزه رازها را در خود گم می کند. ساعی می گوید: «اغلب افرادی که به اینجا سر می زنند کوهنوردان حرفه ای هستند یا افراد و هنرمندانی که به دنبال هوای خوب به درکه می آیند. سفیران فرانسه و آلمان، سیاسیون مثل دکتر ولایتی و هنرمندان بزرگی مثل کلهر و شهرام ناظری و... که به درکه می آیند معمولاً سری هم به اینجا می زنند. یکی از مهمانان سفارت آلمان وقتی به اینجا آمد به من گفت: شما که هنرمند هستی چطور اجازه دادید که این محله را با آپارتمان پر کنند؟ در کشورهای توسعه یافته هنرمندان افراد اثرگذاری هستند که می توانند از تخریب هویت یک محله جلوگیری کنند. اما متأسفانه اینجا چنین فضایی برای هنرمندان وجود ندارد. هیچ نهادی توجهی به این حرفها ندارد و سود اقتصادی برای همه اولویت دارد. مردم درکه از دیدن این موزه احساس رضایت دارند. از اینکه گوشه ای از هویت اینجا حفظ شده و باقی مانده خوشحال هستند. نسل امروزی اهالی درکه اصلاً با چنین بافتی آشنا نیستند. اگر خانه هایی مانند این خانه کاهگلی به آپارتمان تبدیل شود دیگر هیچ نشانی برای آینده و حتی نسل امروز باقی نمی ماند.»

نجات درکه

طبقه دوم این خانه کاهگلی را برای زندگی خود آماده کرده است. هر روز صبح به طبقه پایین که گالری است می آید و کار خود را از سر می گیرد. از نقوش اسلیمی تا خطاطی و نقاشی را سال دیگر روی آفتاب را به خود نخواهد دید. زیرا تمام کوچه ها پر از آپارتمان می شود. اما می توان برای نجات این محله کارهای زیادی انجام داد. یکی از پیشنهادها این است که اینجا سکترفش شود و فضای مثل پیاپه راه ۱۵ خرداد در آن به وجود بیاید. اینجا می تواند محلی برای انجام کارهای فرهنگی و هنری باشد و نمایشگاه ها و گالری های زیادی داشته باشد. برای فرهنگساز مردمی که برای تفریح به

است و با ساده ترین وسیله می توان به آن رسید، فرصت خوبی برای دریافت اکسیژن و هوای سالم است. اما متأسفانه درکه در دهه های گذشته شاهد ساختوسازهای زیادی بوده. کوچه های اینجا تا چند سال دیگر روی آفتاب را به خود نخواهد دید. زیرا تمام کوچه ها پر از آپارتمان می شود. اما می توان برای نجات این محله کارهای زیادی انجام داد. یکی از پیشنهادها این است که اینجا سکترفش شود و فضای مثل پیاپه راه ۱۵ خرداد در آن به وجود بیاید. اینجا می تواند محلی برای انجام کارهای فرهنگی و هنری باشد و نمایشگاه ها و گالری های زیادی داشته باشد. برای فرهنگساز مردمی که برای تفریح به

درکه می آیند کاری انجام نشده است. در حالی که با تابلوهای ساده راهنمایی می توان مردم را در اینجا به سکوت دعوت کرد و آرامش را هم به اهالی و سکنه محله هدیه داد و هم فضایی مطلوب تر برای گردشگران فراهم کرد. هنوز خانه های قدیمی و کوچه هایی در این محله هستند که می توان برای حفظ آنها قدم برداشت. شغل اغلب مردم درکه آسپابان بوده. در حالی که جای چنین نمادی از پیشینه ها این است که اینجا سکترفش شود و فضای مثل پیاپه راه ۱۵ خرداد در آن به وجود بیاید. اینجا می تواند محلی برای انجام کارهای فرهنگی و هنری باشد و نمایشگاه ها و گالری های زیادی داشته باشد. برای فرهنگساز مردمی که برای تفریح به

عزاداران مسجد قدیمی رستم آباد محرم امسال به دستگیری از نیازمندان مشغولند

کمک مؤمنانه در عزای حسین (ع)

حسن حسن زاده

امسال هم هیئت ها، مساجد و کوچه های شهر با رسیدن ماه عزای ابا عبدالله الحسین (ع) سیاهپوش شده اند اما شیوع ویروس کرونا بر چگونگی برگزاری مراسم عزاداری هم تأثیر گذاشته است. با اعلام ممنوعیت جابه جایی هیئت ها و دسته های عزاداری از سوی ستاد ملی کرونا و کاهش ساعت های برگزاری مراسم آن هم با جمعیت حدائقی، برخی هیئت های با سابقه در کنار برگزاری مراسم مختصر، برای ارائه کمک های مؤمنانه به نیازمندان آستین همت بالا زده اند. مسجد شهید شاه آبادی در محله رستم آباد هم که چند دهه میزبان عزاداران ابا عبدالله الحسین (ع) است، امسال در کنار برگزاری مراسم مختصر با رعایت پروتکل ها، فعالیت های ویژه ای برای مقابله با کرونا و تهیه و توزیع کمک های مؤمنانه انجام می دهد. سری به این مسجد قدیمی زده و از مراسم عزاداری متفاوت امسال گزارشی تهیه کرده ایم.

به یاد مراسم پر شکوه محرم

کوچه ها و گذرهای قدیمی محله رستم آباد، ما را به مسجد تاریخی این محله می رساند. مسجد شهید شاه آبادی بیش از یک قرن است که در مراسم مذهبی مختلف، میعادگاه اهالی رستم آباد بوده و هنوز هم در اجتماعات و گردهمایی های اهالی محله نقش محوری دارد. اگر چه امسال هم مثل محرم هر سال، پرچم های سیاه عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) دیوارهای مسجد را سیاهپوش کرده و صدای نوحه در گلدسته مسجد می پیچد اما ویروس کرونا سبک و سیاق عزاداری های محرم را هم تغییر داده است. از دسته های پرشور عزاداری که هر سال در کوچه های محله به راه می افتادند خبری نیست اما موسفیدان و جوانان محله در کنار عزاداری های متفاوت در این روزهای کرونایی،

محمد رضا غفاری معتمد محله رستم آباد

برای کمک به اقشار نیازمند محله بسیج شده اند. وارد شبستان مسجد که می شویم، برق های عزاء، یاد و خاطر عزاداری های پرشور سال های گذشته را زنده می کند. «محمد رضا غفاری» یکی از معتمدان محله رستم آباد از پیشینه و رسوم عزاداری محرم در رستم آباد و مسجد شهید شاه آبادی می گوید: «از آنجایی که این مسجد در محله محجوریت دارد، محرم هر سال دسته های عزاداری از این نقطه به سوی مساجد و تکایای اطراف حرکت می کنند. سال های گذشته حرکت دسته های عزاداری از مسجد شهید شاه آبادی به امامزاده علی اکبر (ع) چیدر در روز تاسوعا و حرکت دسته ها به محل قبرستان قدیمی محله در بوستان تسلیمی و اقامه نماز ظهر عاشورا از مهم ترین ویژگی های عزاداری محرم در رستم آباد بود.»

لذت کمک مؤمنانه در محرم

امسال شیوع ویروس کرونا شیوه برگزاری بسیاری برنامه ها و مراسم مذهبی را تغییر داد اما اهالی محله رستم آباد علاوه بر رعایت پروتکل های بهداشتی در برگزاری مراسم، با ایده های تازه و همت عالی سراغ فعالیت های خیرخواهانه و خدایسندانه رفتند. «محمد اخگری» یکی دیگر از معتمدان محله و فعالان مسجد شهید شاه آبادی می گوید: «امسال تصمیم گرفتیم برای حفظ سلامتی اهالی، از برپایی سفره افطاری صرف نظر کنیم. به همت جوانان محله طرح دیگری جایگزین آن کردیم. برای آنکه رفت و آمد در کوچه ها، کمتر و از تشکیل صف طولانی مقابل نانوائی جلوگیری شود، نان افطاری منازل را تهیه کردیم و به دست اهالی روزه دار رساندیم.» روزهای نخست محرم هم شبستان مسجد شهید شاه آبادی، شاهد یک فعالیت جهادی و خیرخواهانه دیگر است. صدای نوحه از ضبط صوت مسجد پخش می شود. در گوشه ای از شبستان هم گروهی از اهالی محله به بسته بندی ارزاق مشغول شده اند. غفاری می گوید: «محرم هر سال، ۱۳ تا ۱۵ وعده اطعام داشتیم که با مشارکت خیران و اهالی محله انجام می شد. محرم امسال که امکان اطعام وجود ندارد، تصمیم گرفتیم با حمایت خیران برای نیازمندان محله سبب ارزاق تهیه کنیم. بخشی از نذری ها و کمک های اهالی را که هر سال برای هزینه در برگزاری مراسم عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) در اختیار مسجد قرار می گرفت با رضایت آنها صرف تهیه اقلامی مانند گوشت، مرغ، برنج و... کردیم. تا امروز ۸۰ بسته مواد غذایی تهیه شده و با مشارکت جوانان محله میان نیازمندی که توسط خیریه مسجد شناسایی شده، توزیع شده است.»

عزاداری امسال فرق دارد

اگرچه اهالی محله رستم آباد، نماز گزاران و مسئولان مسجد قدیمی این محله با تهیه و توزیع کمک های مؤمنانه میان نیازمندان عزاداری های محرم امسال را به گونه دیگری برگزار می کنند، اما امسال هم صدای فعالیت های خیرخواهانه و خدایسندانه رفتند. «محمد اخگری» یکی دیگر از معتمدان محله و فعالان مسجد شهید شاه آبادی می گوید: «امسال تصمیم گرفتیم برای حفظ سلامتی اهالی، از برپایی سفره افطاری صرف نظر کنیم. به همت جوانان محله طرح دیگری جایگزین آن کردیم. برای آنکه رفت و آمد در کوچه ها، کمتر و از تشکیل صف طولانی مقابل نانوائی جلوگیری شود، نان افطاری منازل را تهیه کردیم و به دست اهالی روزه دار رساندیم.» روزهای نخست محرم هم شبستان مسجد شهید شاه آبادی، شاهد یک فعالیت جهادی و خیرخواهانه دیگر است. صدای نوحه از ضبط صوت مسجد پخش می شود. در گوشه ای از شبستان هم گروهی از اهالی محله به بسته بندی ارزاق مشغول شده اند. غفاری می گوید: «محرم هر سال، ۱۳ تا ۱۵ وعده اطعام داشتیم که با مشارکت خیران و اهالی محله انجام می شد. محرم امسال که امکان اطعام وجود ندارد، تصمیم گرفتیم با حمایت خیران برای نیازمندان محله سبب ارزاق تهیه کنیم. بخشی از نذری ها و کمک های اهالی را که هر سال برای هزینه در برگزاری مراسم عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) در اختیار مسجد قرار می گرفت با رضایت آنها صرف تهیه اقلامی مانند گوشت، مرغ، برنج و... کردیم. تا امروز ۸۰ بسته مواد غذایی تهیه شده و با مشارکت جوانان محله میان نیازمندی که توسط خیریه مسجد شناسایی شده، توزیع شده است.»

بسیج اهالی برای مقابله با ویروس کرونا

جوانان و موسفیدان مسجد شهید شاه آبادی رستم آباد طی چند ماه اخیر خدمات ارزنده ای برای مقابله با ویروس کرونا به اهالی محله ارائه کرده اند. آنها با حمایت از کادر درمان بیمارستان ها، کمک به نیازمندان محله که از شرایط اقتصادی این روزها آسیب دیده اند، حسابی برای قطع زنجیره شیوع ویروس در محدوده محله سنگ تمام گذاشته اند. «محمد رضا شریفی» از معتمدان محله می گوید: «در موج اول شیوع کرونا، همه جوان ها و قدیمی های مسجد بسیج شدند تا از بیماران کرونایی و کادر درمان حمایت کنند. در آتشیزخانه مسجد که هر سال در مراسم مذهبی غذا طبخ می کردیم، روزانه هزار و ۵۰۰ پرس سوپ تهیه می کردیم و به بیمارستان ها می فرستادیم. گروهی از جوان ها مسئولیت تولید ایمیوه را برعهده گرفتند که تولید روزانه هزار لیتر ایمیوه تنها گوشه ای از خدمات آنها بود.» مسجدی ها حتی کاسبان محله را هم در این کار خیر با خود همراه کردند. شریفی می گوید: «با کمک تعدادی از کاسبان محله، تولید ماسک را هم شروع کردیم و مسئولیت توزیع آن را هم جوانان جهادگر مسجد برعهده گرفتند.»

محمد رضا شریفی معتمد محله رستم آباد

جای خالی میاندار نیکوکار

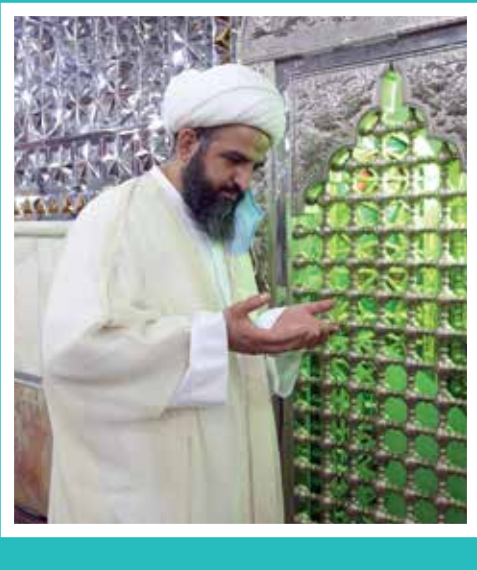
مراسم عزاداری امسال مسجد شهید شاه آبادی به دلیل شیوع ویروس کرونا با مراسم هر سال متفاوت است اما امسال جای خالی میاندار و پیرغلام قدیمی محله در فعالیت های خیرخواهانه مسجد احساس می شود؛ حاج «حسینعلی نیساری» که سال ها با صدای گرمش برای عزاداران هیئت های قدیمی محله نوحه خواند، میانداری کرد و با برمدماری و فعالیت های خیریه اش چهره محبوب اهالی محله بود. دست های پینه بسته و کارگری حاج حسین خیر از سال ها کار و تلاش برای کسب رزق حلال می داد؛ از کفاشی و بنایی تا نقاشی ساختمان. با همین درآمد کارگری، خانه حاج حسینعلی نیساری محل جمع آوری و ارسال کمک های مردمی برای نیازمندان بود. اکنون در روزهایی که جوان ها و موسفیدان مسجد، کمک های مؤمنانه را به دست نیازمندان محله می رسانند جای خالی حاج حسینعلی بیشتر احساس می شود. پیرغلامی که سال ها در دستگاه ابا عبدالله الحسین (ع) آبرو جمع کرده و به واسطه همین اعتبار امانتدار کمک های مؤمنانه اهالی محله بود.

امسال مراسم محرم در امامزاده صالح (ع) با حال و هوای متفاوت و رعایت موازین بهداشتی برگزار می‌شود

دور عاشقان آمد نوبت محرم شد

زهره کریمی

شیوع ویروس کرونا و اجرای دستورالعمل‌های بهداشتی برای قطع زنجیره این بیماری، دلیل اجرای متفاوت مراسم عزاداری در همه مراکز مذهبی از جمله امامزاده صالح(ع) نسبت به سال‌های قبل است. توجه و تأکید مسئولان امامزاده به رعایت نکات بهداشتی از سوی زائران، تجهیز محوطه به امکانات بهداشتی و ارائه خدمات از جانب خادمان به زائران برای حفظ سلامتی عزاداران و آرامش خاطر آنها از هفته پیش مهیا شده. برنامه‌ها و استقرار در امامزاده برای زیارت و نیایش مانند سابق نیست و محدودیت‌هایی اعمال شده است. امسال محرم عزاداری در امامزاده صالح(ع) رنگ و بوی دیگری دارد.

مراسم تکایای شمال تهران در دهه نخست ماه محرم

یادآوری کردند و خواستند زمان زیادی در حرم مکت نداشته باشیم. قبل از ورود به حرم خادمان دستانم و پلاستیک کفش‌ها را با مواد گندزدا که عطر ملایمی از گلاب دارد ضدعفونی کردند و به کسانی که ماسک ندارند هم یک بسته ماسک هدیه می‌دهند. برای زیارت مسیریایی را با میله‌ها مشخص کرده‌اند و چند یار یادآور شدند که زائران نباید درها و ضریح را لمس کنند. من نذر نقدی‌ام را با رعایت فاصله داخل ضریح انداختم»

توزیع نذری در محوطه حرم ممنوع است

زائران با راهنمایی خادمان بعد از مکت کوتاهی مقابل ضریح از مسیرهای مشخص شده وارد محوطه حیاط می‌شوند و دوباره دست‌هایشان را ضدعفونی می‌کنند. «سمیرا صحبتی» برای تحویل چادر به اتاق چادر در حیاط می‌رود. او درباره نحوه اجرای موارد بهداشتی می‌گوید: «چادرها برای یکبار مصرف هر زائر است و دوباره آن را برای نفر بعدی استفاده نمی‌کنند. همه چادرها، شستنه و اتوکشی و در پلاستیک گذاشته می‌شود و این خیالمان را راحت می‌کند. زیارت کوتاه امروز بسیار لذتبخش بود.» او می‌افزاید: «من تعدادی بسته نمک برای نذری آورده بودم که خادمان اجازه توزیع آنها را داخل محوطه حرم یا جلو درها را ندادند. واقعا حق با آنهاست.

یادآوری مداوم نکات بهداشتی

گاهی از بلندگوها صدای نوحه می‌آید و گاهی زیارت عاشورا پخش می‌شود. زائران ایستاده زیارتنامه را می‌خوانند و وارد حرم می‌شوند. «علی شهرستانی» از زائرانی است که با تشکر از توجه خادمان، ماسک هدیه را تحویل می‌گیرد و وارد حرم می‌شود. او می‌گوید: «از وقتی وارد حرم شده‌ام خادمان خیلی محترمانه نکات بهداشتی را برای ورود به حرم

تکیه بزرگ تجریش

این تکیه قدیمی پایتخت امسال مراسم عزاداری را با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ساعت ۱۸:۱۵ آغاز می‌کند و بعد زیارت عاشورا، سپس سخنرانی و بخش اذان مغرب و عشاء به‌صورت زنده اجرا می‌شود. به گفته «محمدباقر سامعی» مدیر اجرایی تکیه بزرگ تجریش امسال هیچ پذیرایی در تکیه از سوگواران حسینی انجام نمی‌شود. نذری‌ها در قالب بسته‌های معیشتی شامل مواد غذایی خام و ماسک و لوازم بهداشتی به نیازمندان اهدا می‌شود. مراسم تکیه هم با هماهنگی شبکه‌های یک و ۶ سیما پخش خواهد شد.

تکیه بزرگ دربند

این حسینیه قدیمی با توجه به قدمتی که در میان سایر تکایا در دربند دارد امسال عزاداری را از شب ششم محرم آغاز می‌کند. «مهدی شکوری» عضو هیئت امنای می‌گوید: «مراسم بعد از نماز مغرب و عشاء تا ساعت ۲۲ همراه با سخنرانی و مداحی ادامه دارد.» این تکیه در خیابان دربند، بالاتر از کلاتری، کوچه سید محمد میری، نیش مسجدجامع دربند واقع شده است. علاقه‌مندان برای همراهی مراسم عزاداری در فضای مجازی می‌توانند به نشانی صفحه اینستاگرام [instaram.com/tekieh.darband](https://www.instagram.com/tekieh.darband) و نشانی کانال تلگرامی t.me/tekiehdarband مراجعه کنند.

حسینیه درکه

حسینیه درکه یکی از حسینیه‌های قدیمی شمال تهران است که بیش از ۴۰۰ سال قدمت دارد و هر ساله میزبان جمعیت زیادی از عزاداران در شب‌های ماه محرم بود. امسال برنامه‌های سوگواری محدود شده است و مراسم به مدت ۲ ساعت بعد از اذان مغرب و عشاء همراه با سخنرانی و مرثیه‌سرایی اجرا می‌شود. داخل محوطه فاصله‌گذاری اجتماعی رعایت می‌شود و اطعام و پخش نذری در این شب‌ها انجام نمی‌شود. حسینیه در میدان درکه، خیابان شهید میر اسماعیلی واقع شده است.

حسینیه حصار بوعلی

اهالی و خیران محله نیاوران و میدان باهنر مانند هر سال برای میزبانی از عزاداران امام حسین(ع) دیوارهای کوچه شهید خان سفید را تا مقابل در حسینیه حصار بوعلی برنامه‌های سخنرانی و مرثیه‌سرایی اجرا می‌شود. «مسال با احترام به دستورالعمل‌های ابلاغ شده، فاصله‌گذاری اجتماعی رعایت می‌شود و میزبان تعداد محدودی از عزاداران هستند. مراسم بعد از نماز مغرب و عشاء به مدت ۲۲ شب همراه با سخنرانی و روضه‌خوانی اجرا می‌شود.»

حجت‌الاسلام «احسان بی‌آزار تهرانی» تولیت امامزاده صالح(ع):

اولویت محرم امسال، سلامتی سوگواران است

هر ساله امامزاده صالح(ع) در ماه محرم میزبان بیش از ۵ هزار عزادار حسینی در داخل حرم، حیاط و حتی خیابان‌های اطراف است. اما امسال برای قطع زنجیره این ویروس منحوس نکات ویژه بهداشتی از سوی ستاد مبارزه با کرونا به امکان مذهبی و به‌خصوص زیارتگاه‌ها ابلاغ شده است. رعایت موارد بهداشتی، ممنوعیت پذیرایی و توزیع نذری و محدود شدن زمان سوگواری از مهم‌ترین اقدامات در برگزاری برنامه‌های محرم امسال است. با حجت‌الاسلام «احسان بی‌آزار تهرانی» درباره نحوه و شکل عزاداری در روزهای محرم در امامزاده صالح(ع) گفت‌وگو کرده‌ایم.

خادمان سلامت، زائران عزادار را همراهی می‌کنند و ضریح هر یک ساعت یکبار با مواد ضدعفونی و گلاب تمیز و معطر می‌شود. امسال سینه‌زنی و شور گرفتن برای عزاداری نداریم. توزیع نذری و اطعام از سوی امامزاده و زائران ممنوع است و نذری‌ها در قالب بسته‌های معیشتی به نیازمندان اهدا می‌شود.

آیا مراسم در فضای مجازی قابل تماشا و بیگیری است؟ برای بخش مراسم زنده با شبکه ۳ سیما هماهنگی‌های لازم انجام شده است. سایر برنامه‌ها و چکیده سخنرانی‌ها هم در کانال تلگرامی منتشر می‌شود. این روزها حفظ سلامتی در اولویت است و هر آنچه عقل حکم کند شریعت هم همان را حکم می‌کند. امروز عقابیت می‌گوسد ما باید مدارا و مراعات کنیم و شکل عزاداری‌هایمان و کاربری نوکری‌مان را تغییر دهیم. نمی‌توان حال و شور گذشته را در این شرایط کرونایی اجرا کنیم. نام حسین(ع) در همه قلب‌ها حرارت ایجاد می‌کند. همه را سفارش می‌کنیم که مغازه‌ها و خانه‌هایشان یک حسینیه باشد.

یادداشت

مردم، عامل اصلی شکست کرونا

ویروس منحوس کرونا بعد از گذشت ماه‌ها از شیوع ویروس کرونا در جهان منجر به صدمات غیرقابل جبرانی شده و تلاش بی‌وقفه کشورهای مختلف در تولید واکسن متأسفانه تاکنون منتج به نتیجه نشده است. دستورالعمل‌های ابلاغی از سوی ستاد ملی مبارزه با کرونا و رعایت بهداشت فردی و استفاده از ماسک تا امروز بهترین راهکار در کنترل این ویروس ناشناخته است

سید مهدی ساداتی فرماندار استان شمیرانات

که مردم به‌عنوان اصلی‌ترین عامل می‌توانند با رعایت آنها نقشی بی‌بدیل در شکست این ویروس داشته باشند. طی چند ماه اخیر هر وقت مردم به وحدت رویه در رعایت مسائل بهداشتی تأکید بیشتر داشتند شاهد روند کاهش در شیوع این بیماری بوده‌ایم و هر وقت حساسیت آنها در اجرای دستورالعمل‌ها کم‌رنگ شده است شاهد روند افزایشی بوده‌ایم. مردم در این مدت کادر درمان دچار خستگی شده‌اند. کار و توجه به بهداشت فردی می‌تواند خستگی را از تن سفیدپوشان سلامت درآورد. امیدواریم بهداشتی را بیشتر رعایت کنند و آگاه باشند که این ویروس نه از بین رفته است و نه کم شده و همچنان وجود دارد. بنابراین در ماه محرم توجه به مسائل بهداشتی و عزاداری‌ها به شیوه‌ای انجام شده در خانه و مغازه یا اگر در اماکن مذهبی است با رعایت فاصله‌گذاری‌های اجتماعی باشد. شهرستان شمیرانات در حوزه تولید ماسک و ضدعفونی معابر با اقدامات خودجوش مردمی و بسیج توانست علاوه بر رفع نیازهای شهرستانی به کمک نقاط دیگر استان بشتابد و اصناف با رعایت کامل دستورالعمل‌ها همکاری بسیار خوبی داشته‌اند.

بوستان ستار خان برای شادی‌های کودکانه استاندارد و ایمن می‌شود

شهر آرا محله دوستدار کودک

رواحله عبدالعسینی

یکی از شاخصه‌های توسعه پایدار شهری این است که به نیازهای سالمندان، کودکان و معلولان در شهر توجه شود و این گروه از شهروندان به راحتی و در کمال ایمنی و آرامش در شهر روزگار بگذرانند. محله شهر آرا به عنوان یکی از ۵ منطقه پایتخت به عنوان منطقه دوستدار کودک معرفی شده و قرار است به زودی ساز و کارهای اجرای این طرح در محله آغاز شود. محله‌ای که با داشتن مبلان شهری مناسب، بوستان‌های مفرح و امن، فضای تفریحی و آموزشی مناسب و کافی به محله دوستدار کودک تبدیل شود و الگویی برای دیگر محله‌ها باشد. از روند اجرای طرح محله دوستدار کودک در گفت‌وگو با «اعظم کشاورزی» مدیر اداره آموزش‌های شهروندی شهرداری منطقه ۲ با خبر می‌شویم.

نگاه

نویسنده کودک و نوجوان: علائق کودکان را در نظر بگیریم

«مژگان شیخی» را به عنوان یکی از نویسندگانی که پرکار در حوزه کودک و نوجوان می‌شناسیم. او که به خوبی از روحیات و سلیقه کودکان شناخت دارد با شنیدن اسم محله دوستدار کودک می‌گوید: «وقتی قرار است کاری برای کودکان انجام شود، بزرگ‌ترها کارشناسی لازم را انجام می‌دهند و بعد دست به کار می‌شوند. در حالی که نباید فراموش کنیم وقتی کاری را برای کودکان انجام می‌دهیم حتماً باید از علایق و سلیقه و خواسته‌های آنان با خبر باشیم. با در نظر گرفتن نظیر بچه‌ها قطعاً به نتیجه مطلوب‌تری خواهیم رسید.»

مژگان شیخی

«قصه‌های کهن» اجرای طرح محله دوستدار کودک را یکی از برنامه‌های خوب و ارزشمند ارزیابی می‌کند و ادامه می‌دهد: «چنین طرحی باید برای همه کودکان در همه محله‌ها اجرا شود و از آن مهم‌تر این است که طرح بعد از اجرای مرحله اول رها نشود. برنامه‌هایی که برای کودکان طرح‌ریزی می‌شود برنامه‌های بلندمدت در حساب می‌آید و نمی‌توان با چشم‌انداز چند ماهه طرح را به سرانجام مورد نظر رساند.» نویسنده ساکن محله دیباجی به حوادث تلخی که برای کودکان در شهر اتفاق می‌افتد اشاره می‌کند و می‌گوید: «حادثه غرق شدن تعدادی از دانش‌آموزان در دریاچه پارک‌شهر را به یاد داریم. امیدوارم در طرح شهر دوستدار کودک، ایمنی بچه‌ها در محیط بازی، تحصیل و زندگی‌شان به‌طور کامل در نظر گرفته شود تا هیچ‌وقت شاهد چنین حوادثی برای کودکانمان نباشیم و صدای شادی و خنده آنان را از گوشه و کنار بشنویم.»

۱۷ درصد از جمعیت محله شهر آرا را کودکان تشکیل می‌دهند.

زمین بازی بوستان ستارخان در محله شهر آرا در روزهای کرونایی کودکان کمتری را به خود می‌بیند. این حال صدای خنده و شادی بچه‌هایی که از تاب و سرسره سیر نمی‌شوند، از زمین بازی شنیده می‌شود. محله‌ای که امکانات کافی برای بازی و تفریح بچه‌ها داشته‌باشد محله دوستدار کودک به حساب می‌آید. اما آیا می‌توانیم به چند ساعت بازی و تفریح بچه‌ها در محله، برای شاخصه‌های توسعه پایدار اکتفا کنیم؟ کشاورزی ابتدا درباره شاخصه‌های شهر دوستدار کودک توضیح می‌دهد و می‌گوید: «شهر دوستدار کودک همان گونه که از نام آن پیداست شهری است که کودکان بتوانند با آن احساس قربت داشته‌باشند. برای ایجاد این دوستی لازم است شاخص‌ها و استانداردهای جهانی در حوزه کودکان مطابق با سازمان یونسف فراهم شود. به همین دلیل وضعیت موجود محله‌ها در جهت سوق دادن به سوی شهر دوستدار کودک با معیارهای یونسف تطبیق داده می‌شود تا مغایرت‌ها را برطرف کنیم. به همین دلیل باید دسترسی‌ها، مبلان شهری و ارائه خدمات در شهر تهران به گونه‌ای باشد تا علاوه بر اینکه کودکان بتوانند از آن استفاده کنند، زیبایی بصری کودکانه و سرزندگی لذت‌بخشی به همراه داشته‌باشند. به همین دلیل تعدادی از مناطق شهرداری تهران و از جمله منطقه ۲ به عنوان نمونه‌های اولیه برای تحقق شاخص‌های شهر دوستدار کودک از سوی دبیرخانه این طرح معرفی شدند.»

اعظم کشاورزی
مدیر اداره آموزش‌های شهروندی شهرداری منطقه ۲

نیازمند انجام اقدامات متعدد طی ۳ سال آینده است در گام نخست قرار شده بوستان ستارخان مطابق با شاخص‌های یونسف، طراحی و اقدامات مورد نیاز انجام شود تا ۱۶ مهر ماه مصادف با روز جهانی کودک به عنوان نخستین اقدام به بهره‌برداری برسد.»

الگوی برای تمام محله‌ها

با اجرای طرح‌های مصوب برای رسیدن به محله‌های دوستدار کودک

و دیدن نتیجه رضایتبخش آن در آینده‌ای نه چندان دور، همه محله‌های پایتخت به محله دوستدار کودک تبدیل خواهند شد. مدیر اداره آموزش‌های شهروندی شهرداری منطقه ۲ شهر دوستدار کودک را این گونه توصیف می‌کند: «هدف نهایی این است که با تبدیل محله‌های تهران به محله دوستدار کودک در نهایت به شهر دوستدار کودک برسیم. در شهر دوستدار کودک اجتماعاتی فعال است که به کودکان گوش می‌کنند و در مقابل به آنان پاسخی هستند. کودکان در محیط‌هایی ایمن زندگی می‌کنند. سلامت جسمی و روحی کودکان از طریق خدمات یکپارچه پشتیبانی می‌شود. به آموزش دسترسی دارند و به شهر، محله، جامعه دوستان و خانواده خود احساس تعلق پذیری دارند.»

در محله دوستدار کودک چه می‌گذرد؟

- با اجرای طرح محله دوستدار کودک قرار است کودکان:
 - به خدمات ضروری دسترسی داشته‌باشند.
 - تحصیلات باکیفیت، مشارکتی و فراگیر را تجربه کنند و مهارت‌هایشان پرورش یابد.
 - عقایدشان را ابراز کنند و بر تصمیم‌هایی که بر نوع زندگی آنها تأثیر می‌گذارد تأثیرگذار باشند.
 - در زندگی خانوادگی، فرهنگی، محلی و اجتماعی مشارکت داشته باشند.
 - در محیط پاکیزه، بدون آلودگی و ایمن زندگی کنند و به فضاهای سبز دسترسی داشته باشند.
 - دوستانشان دیدار کنند و مکان‌هایی برای بازی و تفریح متناسب در اختیار داشته‌باشند.
 - فارغ از ریشه‌های قومیتی، مذهبی، درآمد و جنسیت، فرصت‌هایی برابر در زندگی داشته‌باشند.
 - در امنیت باشند و از بهره‌کشی و خشونت و سو استفاده در امان بمانند.
 - زندگی را خوب آغاز کنند و سالم و تحت مراقبت بزرگ شوند.

معیارهای انتخاب یک محله

محله شهر آرا از میان محله‌های ۲۱گانه منطقه ۲ به عنوان محله دوستدار کودک براساس مطالعه و تحقیقاتی که پیش از این انجام شد انتخاب شده‌است. کشاورزی می‌گوید: «با مطالعه مواردی از جمله سن، جنسیت، جمعیت محله‌ها، شاخص پایداری اقتصادی، تعلق پذیری، رضایتمندی، مشارکت جویی، امنیت، مؤلفه‌های زیست‌محیطی و فضای سبز محله، سرزندگی، تنوع و انعطاف پذیری کالبدی محله، سرانه‌های آموزشی، فرهنگی و درمانی محله‌ها، دسترسی‌ها، آرایشی معیار و مدارس محله شهر آرا به عنوان محله دارای ظرفیت تبدیل به محله دوستدار کودک انتخاب شد.» گفت‌وگو با کودکان، دانش‌آموزان و والدین آنها، برگزاری کارگاه‌های هم‌اندیشی در مدارس و برگزاری نشست با مسئولان شهری از جمله بررسی‌های میدانی است که در انتخاب محله شهر آرا به عنوان محله دوستدار کودک از آن بهره گرفته شده‌است.

روز جهانی کودک امسال متفاوت است

آهنگ خوش اجرای طرح‌های اولیه برای رسیدن محله شهر آرا به محله دوستدار کودک به گوش می‌رسد. کشاورزی از برگزاری نشست‌های متعدد با معاونت‌های شهرداری منطقه می‌گوید و می‌افزاید: «از آنجایی که محله شهر آرا برای دریافت گواهینامه از یونسف و پیوستن به محله‌های دوستدار کودک

کودک کمتر از ۱۸ ساله در محله شهر آرا ساکن هستند.

در نشست با رئیس انجمن اوتیسم عنوان شد

منطقه ۲ پیشگام در حمایت از مبتلایان به اوتیسم

شهردار منطقه ۲ در نشست با رئیس انجمن اوتیسم گفت: «حمایت از افراد مبتلا به اوتیسم و ایجاد فضای شهری مناسب با نیازهای آنها، حرکتی ارزشمند برای احیای حقوق شهری این افراد است.» رسول کشت‌پور در نشست بررسی راهکارهای ایجاد شهر دوستدار اوتیسم که با حضور معاونان و مدیران منطقه و رئیس انجمن اوتیسم برگزار شد گفت: «مدیریت منطقه با هدف ایفای مسئولیت اجتماعی و

تحقق شعار تهران، شهری برای همه، ضمن اجرای طرح مناسب‌سازی معابر و بوستان‌ها برای معلولان، پیشگام در اختصاص فضاهای شهری مناسب با نیاز افراد مبتلا به اوتیسم است.» وی با بیان اینکه کودکان طیف اوتیسم نیازمند توجه و خدمات ویژه هستند، گفت: «شهرداری منطقه ۲ تلاش دارد تا با همراهی و همکاری با انجمن اوتیسم و ایجاد ظرفیت‌های لازم برای بهرهمندی این افراد از خدمات آموزشی و تفریحی موجود در شهر، منطقه ۲ به منطقه شهری دوستدار کودکان اوتیسم تبدیل شود.» شهردار منطقه ساخت بوستان اوتیسم را یکی از اقدامات منطقه در این زمینه برشمرد و گفت: «همه کودکان باید به فرصت‌های برابر برای بازی و تفریح دسترسی داشته باشند. بر همین اساس فضایی به مساحت ۱۸ مترمربع در فاز دو بوستان نهج‌البلایه متناسب با شرایط کودکان اوتیسم مناسب‌سازی شده است.» کشت‌پور با اشاره به آمادگی اوتیسم همکاری کند.»

مرکز تخصصی علوم انسانی سیره فاطمی

مدرسه تک رقمی‌ها

مدرسه علوم انسانی سیره فاطمی در محله ستارخان یکی از موفق‌ترین مدارس علوم انسانی تهران است و هر سال رتبه‌های ۲رقمی و تک رقمی زیادی را راهی دانشگاه می‌کند. ثبت‌نام در این مدرسه آغاز شده است و دانش‌آموزانی که معدل پایه نهم آنها بالای ۱۸ باشد می‌توانند در آزمون ورودی این مدرسه شرکت کنند. شرایط برای ثبت‌نام دانش‌آموزان مستعدی که ممکن است دچار افت تحصیلی مقطعی شده باشند هم در این مدرسه فراهم است. «نصیری» اولین مدیر دبیرستان نمونه دولتی شهر تهران در حوزه علوم انسانی از سال ۱۳۷۶ تاکنون می‌باشد که در حال حاضر مدیریت دبیرستان غیر دولتی سیره فاطمی را بر عهده دارد.

تلاش‌هایی که به ثمر نشست

نصیری ۲۶ سال پیش مدیریت نخستین مدرسه علوم انسانی را در منطقه ۱۰ تهران داشت. آن زمان هنوز تصور درستی درباره اهمیت رشته‌های علوم انسانی بین عموم مردم وجود نداشت. تلاش‌های این مدیر با سابقه آموزش و پرورش به ثمر نشست و دانش‌آموزان مستعد و علاقه‌مند به رشته‌های علوم انسانی راه خود را به سمت تحصیل در این رشته‌ها پیدا کردند. این مدیر با ۳۵ سال سابقه مدیریت در مدارس تهران می‌گوید: «تا قبل از تأسیس مدرسه فرهنگ در منطقه ۱۰ استقلال دانش‌آموزان درسخوان و زرنگ از رشته علوم انسانی کم بود. اما بعد از آن تلاش‌های ما در آموزش و پرورش به بار نشست و دانش‌آموزان مستعد زیادی در این رشته موفقیت کسب کردند. کم‌کم مدارس علوم انسانی که به مدارس فرهنگ معروف شدند در تمام مناطق شهر تهران دایر شد که به‌صورت تخصصی به رشته علوم انسانی اختصاص داشت.»

در تهران من زندگی راحت‌تره!

my.tehran.ir

دبیرستان دوره دوم
دخترانه غیر دولتی سیره
فاطمی
۶۶۵۲۴۱۱۳
۴۴۲۰۱۳۲۵
ستارخان - خسرو جنوبی
۲۷ غربی - پلاک ۹

رتبه یک کشور از آن ماست

۲۶ سال مدیریت مدارس فرهنگ اندوخته بزرگی برای این مدیر شد که این روزها مدیریت مدرسه سیره فاطمی را بر عهده دارد. این مدرسه دانش‌آموزان پایه دهم تا دوازدهم را پذیرش می‌کند. نصیری می‌گوید: «خروجی مدرسه سیره فاطمی در سال‌های گذشته قابل قبول و مثل سال‌های قبل می‌باشد. او در رزومه کاری خود ۳بار رتبه یک کشوری و صداهای رتبه ۲ و ۳ رقمی داشته است که همگی روانه دانشگاه‌های معتبر دولتی شده‌اند. گرچه برای ثبت‌نام آزمون ورودی و شرط معدل تعیین شده است اما اگر در مصاحبه حضوری تشخیص دهیم که دانش‌آموزی استعداد و توانایی کافی در رشته علوم انسانی را دارد، او را پذیرش می‌کنیم.» دبیرستان تخصصی علوم انسانی سیره فاطمی در ستارخان، خیابان خسرو جنوبی، کوچه بیست و هفتم غربی (مصطفوی) واقع شده است.

مرضیه موسوی

«افجه» را با دشت هویج و آبشارهای می‌شناسند که روزهای پایانی هفته مقصدی برای گردشگران و کوهنوردان است. این روستای لواسان روزگاری نه چندان دور مرکز لواسان بود و به همین دلیل زیرساخت‌های مناسبی برای رفاه و آسایش اهالی آن فراهم شده است. با این حال استفاده از این امکانات و زیرساخت‌ها در سال‌های اخیر دست‌اندازهایی پیش رو داشته است. از مشکلات طرح هادی روستا تا ساخت‌وسازهای غیرمجاز بیرون از بافت روستایی و مشکلاتی که کشاورزان و باغداران افجه با آن روبه‌رو هستند. افجه به دلیل نزدیکی به لواسان و همجواری با قله‌هایی مثل ساکا و آتش‌کوه پاتوقی برای کوهنوردان شهر تهران است و همچنین شهروندانی که به دنبال آب و هوای خنک و سالم در نزدیکی شهر هستند. تنها روستای نمونه هدف گردشگری شمیران و تهران برای تأمین زیرساخت‌های حوزه گردشگری هم با موانع زیادی روبه‌روست.

حجت‌الله دهیار افجه

جمعیت افجه

می‌گفتند اسم قدیمی روستا «آبجه» بود؛ به خاطر رودها و آبشارهایش و به دلیل جویبارهایی که در تمام کوچه‌های افجه روان شد. این اسم به مرور به افجه تغییر پیدا کرد. شاید یکی از دلایلش لهجه ساکنان بومی این روستاست که با لهجه‌ای نزدیک به لهجه مازندرانی صحبت می‌کنند. دامداری، کشاورزی و باغداری از مهم‌ترین مشاغل مردم روستای افجه است که قرن‌ها به این کارها مشغولند. «حمزه صفا» دهیار افجه می‌گوید: «شغل مردم روستای افجه کشاورزی بود و علاوه بر گندم، صیفی‌جات هم در این روستا کشت می‌شد. تا اینکه حدود ۵۰ سال پیش نخستین نهال گیلاس در افجه کاشته می‌شود و کم‌کم مردم از کشاورزی به باغداری رو می‌آورند. یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این روستا وجود جویبارها و چشمه‌های آبی است که روستا و باغ‌ها را سیراب می‌کند. به همین دلیل کشت و زرع در این روستا با دیگر روستاهای شمیران متفاوت است. روستای افجه آب آشامیدنی خود را از همین چشمه‌ها که از داموند سرازیر می‌شوند تأمین می‌کند که با آب تهران متفاوت است.» صدای آب در کوچه‌پسکوبه‌های افجه به گوش می‌رسد و جوی آب روانی از خانه‌های قدیمی این روستا به بیرون راه پیدا می‌کند. رودخانه فصلی افجه در فصل‌های بارندگی پرآب است و به پایین دست روستا روانه می‌شود.

در سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت این روستا هزار و ۴۰۰ نفر تخمین زده شده است؛ عددی که دهیاری و شورای روستا آن را کمتر از جمعیت ساکن واقعی در این روستا می‌دانند. دهیار روستا می‌گوید: «افجه یکی از روستاهای مهم لواسان است و در بیش از نیم قرن گذشته، این روستا مرکز لواسان بود. نخستین بانک لواسان در افجه دایر شد و بسیاری از امکانات از جمله مکتبخانه و بعدها مدرسه در اینجا زودتر و مجهزتر از مرکز لواسان دایر شد. همین امکانات باعث شده بود افجه جمعیت زیادی هم داشته باشد. اما در دهه‌های گذشته تمرکز از افجه برداشته شد و لواسان کوچک مورد توجه قرار گرفت. در سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت افجه هزار و ۴۰۰ نفر اعلام شد. در حالی که حداقل ۲ هزار پرونده برای مردم این روستا در خانه بهداشت تشکیل شده است. یکی دیگر از راه‌های تخمین جمعیت سرانه تولید زباله است. بر این اساس سرانه تولید زباله در افجه نشان می‌دهد که این روستا حدود ۳ هزار نفر جمعیت دارد.» دانش‌آموزان افجه بعد از پایان مقطع ابتدایی برای ادامه تحصیل باید خود را به لواسان برسانند که حدود ۴ کیلومتر با آنها فاصله دارد.

«افجه» تنها روستای هدف گردشگری شمیران

روستای آب و جویبار

قصابی پانچار

افجه بافتی قدیمی دارد و با گشتی در کوچه‌پسکوبه‌های آن می‌توان سرفانی از درهای چوبی قدیمی گرفت و خانه‌هایی که سقف و ستون‌هایی چوبی دارند. سقاخانه محله پایین یکی از دیدنی‌های روستاست که این روزها برای ایام محرم غبارروبی می‌شود. درست روبه‌روی مسجد افجه، چنار کهنسال هست که تا ۴۰ سال پیش قصاب قدیمی روستا در دل چنار کاسی می‌کرد. «مهدی لاری» رئیس شورای روستای افجه می‌گوید: «تا حدود ۴۰ سال پیش در فضای داخلی چنار قدیمی روستا قصابی کاسی می‌کرد. گوشت مصرفی هر روز را از دامداران می‌خرید یا از دام‌های خودش تهیه می‌کرد. این گوشت‌ها را از تنه درخت آویزان می‌کرد و تا شب می‌فروخت. جوی آب روانی درست از پای چنار عبور می‌کند که باعث خنک ماندن هوای اطراف آن بود و گوشت‌ها را از فاسد شدن نجات می‌داد. مردم روستا پیش حسین آقا قصاب چوب خط داشتند. هر وقت چوب خطشان پر می‌شد باید حسابشان را تسویه می‌کردند؛ افرادی که پول نقد داشتند با پول نقد و کسانی که کالایی برای فروش داشتند در عوض بدهیشان کالای دیگری به حسین آقا می‌دادند. بعد از فوت او دیگر کسی داخل این تنه درخت را معارفه نکرد.» تنه درخت تونمدرت شده و با بزرگ شدن دیوارهای آن فضای داخلی این قصابی پانچار هم کوچک‌تر از قبل شده است. پانچار این روزها محلی برای بازی کودکان افجه است.

حسین غنی متولبی حمام افجه

گرمايه تاريخی افجه هم از دیگر دیدنی‌های این روستاست؛ حمامی که بعد از بازسازی هنوز هم از آن استفاده می‌شود. شیوع کرونا چندماهی است این حمام منتسب به دوره صفوی را به تعطیلی کشانده است. «حسین غنی» مشهور به «حسین حمامی»، متولی حمام افجه است و به آن رسیدگی می‌کند. او می‌گوید: «با اینکه خانه‌های روستا همگی حمام دارند اما مردم روستا گاهی برای تفریح و دورهم بودن به این گرمابه می‌آیند. ما مشتری‌هایی هم از تهریس و تهران و دیگر شهرها داشتیم که تعریف اینجا را شنیده بودند. کوهنوردانی که به دشته می‌روند هم گاهی به اینجا سری می‌زنند. خلاصه اینکه این حمام تا قبل از شیوع کرونا پررونق بود.» سیستم گرمایش از کف حمام جای خود را به آب گرم لوله‌کشی داده. با این حال طاق قدیمی این بنای تاریخی و معماری آن با تغییراتی هنوز باقی مانده است. آنچه امروز به‌عنوان گرمابه افجه بهره‌برداری می‌شود تنها نیمی از فضای حمام قدیمی روستاست که به دست شورا و دهیاری روستا بازسازی شده و نیم دیگر به دلیل بی‌توجهی‌های میراث فرهنگی در حال نابودی است.

نخستین نهال سیب لواسان سوغات آقای مرندي بود

حاج اکبر و حاج قاسم مرندي از قدیمی‌ترین خانه‌های باقی مانده در افجه است که معماری آن به دوره قاجار برمی‌گردد. تیرک‌های چوبی و سقف شیروانی این خانه با بهارخوابی که چبیز زیادی از آن باقی نمانده است در کوچه خودنمایی می‌کند. جوی کوچکی درست از دل حیاط این کوچه می‌گذرد و به پایین دست روستا روانه می‌شود. این خانه زمانی محل سکونت خان افجه بوده. نخستین نهال سیب روستا توسط صاحب این خانه به افجه آورده شده؛ همان سببی که امروز به نام سیب شمیران می‌شناسیم. خانه‌های قدیمی افجه روی شیب تند این روستا جا خوش کرده‌اند و بافت فرسوده در گوشه و کنار روستابه چشم می‌خورد. صفا، دهیار افجه می‌گوید: «یکی از بزرگ‌ترین مشکلات ما در افجه طرح هادی روستاست که طبق آن داخل بافت روستایی ساخت‌وساز ممنوع است. ۹۰ درصد روستا بافت فرسوده دارد. اما طبق طرح هادی به دلیل قرار گرفتن این منطقه در حریم رودخانه اهالی اجازه ساخت‌وساز خانه خود ندارند. ساخت‌وساز با طبقات کم هم برای آنها صرفه اقتصادی ندارد. به همین دلیل بافت روستا فرسوده باقی مانده است. یکی از راه‌حل‌های ما اینست بود که اداره کل منابع طبیعی زمینی در ازای زمین اهالی در اختیار آنها قرار دهد تا بتوانند بیرون از حریم رودخانه اهالی اجازه ساخت‌وساز کنند. درست بیرون از نوار این حریم، زمین‌های ملی قرار دارد و باز ساخت‌وساز در آن ممنوع است. اهالی حاضر هستند برای ساخت‌وساز خانه جدید، زمین چنداگردن فاضلاب خانگی خود از مسیر رودخانه را شخصاً پرداخت کنند اما همچنان با این موضوع هم موافقت نمی‌شود. به همین دلیل هر سال جمعیت زیادی از روستا به شهر کوچ می‌کنند. روستای افجه زیرساخت‌های خوبی برای زندگی دارد اما محدودیت در ساخت‌وساز روستا باعث شده‌است که اهالی این منطقه را ترک کنند. جوانانی که می‌خواهند تشکیل خانواده بدهند چگونگی می‌توانند در روستای خود خانه‌ای داشته باشند در حالی که ساخت‌وسازی اینجا انجام نمی‌شود؟»

جای خالی پزشکان در مرکز بهداشت

افجه یکی از بزرگ‌ترین مراکز بهداشتی روستایی در تهران را در اختیار دارد؛ زمینی ۵ هزار مترمربعی در روستا که توسط یکی از اهالی روستا در اختیار عموم مردم قرار گرفته. ساختمان خانه بهداشت چند سالی است که تکمیل شده اما اتاق‌های خالی آن انتظار حضور تیم‌های پزشکی متخصص و عمومی را می‌کشند. اکنون تنها ۳ بهروز در این مرکز مستقر هستند. «شکيبا دانيالی» بهروز روستا می‌گوید: «ما در این مرکز فضای خوبی برای حضور پزشکان و متخصصان در اختیار داریم. اما پزشکی در اینجا

شکيبا دانيالی بهروز روستا

دشته و گرجال

کشاورزی شغل اصلی مردم روستای افجه بود. اما در نیم قرن گذشته باغداری و تولید میوه‌هایی مثل گیلاس و گردو جای خود را به محصولات کشاورزی داد. گیلاس افجه بخش مهمی از صادرات گیلاس شمیران را تشکیل می‌دهد. لاری، رئیس شورای روستای افجه که کشاورز نمونه روستاست می‌گوید: «گیلاس‌های این روستا از انواع مرغوب گیلاس است که عمده آن از محصولات صادراتی به حساب می‌آید. اما حمایتی از کشاورزان نمی‌شود. هزینه تهیه سم و دیگر مایحتاج باغداران بسیار زیاد است. از طرفی قیمت بالای زمین در اینجا باعث شده تا تولید محصول با کیفیت درجه‌های ۲ و ۳ و صرفه نباشد. نبود همکاری و حمایت نکردن جهاد کشاورزی از باغداران باعث شده با مشکلات زیادی در تولید محصول مواجه شویم.»

افجه را با دشت هویج می‌شناسیم و آب و هوای خنک آنکه روزهای پایانی هفته کوهنوردان زیادی را به این منطقه می‌کشاند. اما به نظر می‌رسد جای امکانات اولیه گردشگری در این منطقه خالی است. دشت هویج سال‌هاست هویچی در آن کاشته نمی‌شود اما به رسم گذشته هر سال به یکی از طایفه‌های روستا اجاره داده می‌شود تا در آن کشت کنند؛ رسمی که این سال‌ها با مداخله اداره منابع طبیعی به حاشیه می‌رود. لاری می‌گوید: «مکانی که گردشگران امروز به نام دشت هویج می‌شناسند، بین بومی‌های افجه به گیاهچال یا گرجال معروف است. یعنی محلی که در آن گیاه می‌روید. این اسم به کاشت انواع سبزی و صیفی در این مکان برمی‌گردد. دشته هم نام پایین دست گیاهچال است. از قدیم رسم این بود که گیاهچال را برای ۱۰ سال به یک طایفه اجاره می‌دادند تا در آن سبزی و محصولات کشاورزی بکارند. در سال‌های گذشته دهیاری این کار را هر سال انجام می‌دهد و زمین را به مزایده می‌گذارد. در سال‌های گذشته بیشتر دامداران، اینجا انواع علوفه می‌کارند تا خوراک دام‌هایشان باشد. راه سنگلاخی این دشت و دسترسی دشوار به آن باعث شده تا کشت محصول در این زمین برای کشاورزان امکان‌پذیر نباشد.»

مستقر نیست. تنها یک روز در هفته ساعت ۱۰ تا ۱۳ پزشک عمومی اینجا حضور دارد. مراجعه مردم به مرکز بهداشت بالاست. اما ما بدون حضور پزشک اجازه تزریق یا تجویز دارو نداریم. روستا جمعیت زیادی دارد که مردم برای هر بیماری با مشکلی باید به لواسان مراجعه کنند یا برای تشخیص اولیه مشکل خود تا روز حضور پزشک صبر کنند.» صفا، دهیار روستا می‌گوید: «این خانه بهداشت یکی از مهم‌ترین امکانات ما در روستاست. ما تلاش کردیم تا پزشکان داوطلب و خیرانی را برای تأمین یونیت‌های دندانپزشکی و سایر تجهیزات با خودمان همراه کنیم. تنها امکانی که از دانشگاه شهید بهشتی درخواست کردیم این بود که پزشک در این مرکز مستقر کنند. اما موافقت نشد و فضای این مرکز بهداشت بدون استفاده باقی مانده است. در حالی که می‌توانست امکان خوبی برای اهالی روستای افجه باشد.»

همنشین طبیعت شده‌ایم

قله‌های ۲ تا ۳ هزار متری اطراف افجه باعث شده تا این روستا مسیر عبور کوهنوردان و گردشگرانی باشد که روزهای پایانی هفته را به دنبال آب و هوایی خوش به لواسان می‌آیند. با این حال تنها روستای هدف گردشگری لواسان از امکانات اولیه برای گردشگران خالی است. دهیار روستا می‌گوید: «یکی از اقداماتی که ما در روستا به دنبال تحقق آن بودیم ایجاد سایت گردشگری بود اما با مخالفت‌های زیادی از طرف منابع طبیعی و محیط‌زیست و همکاری نکردن میراث فرهنگی روبه‌رو شدیم. به‌طوری که حتی اجازه بهره‌برداری از سروسیس بهداشتی عمومی را که با هزینه اهالی در ابتدای مسیر کوهستانی دشت هویج ساخته شده بود نداشتیم.» تنها اقامتگاه بومگردی افجه در این روستا بین کوهنوردان اسم و رسمی آشنا دارد و «آقا جعفر» و همسرش در اقامتگاه شخصی خود میزبان و هم صحبت خوبی برای آنها هستند. «جعفر علی‌تقیان» چند سالی است که این اقامتگاه را در ملک پدری خود، راهاندازی و زندگی در تهران را برای همیشه به مقصد دشت هویج ترک کرده است. او می‌گوید: «من واردکننده و فروشنده کفش در بازار سپهسالار تهران بودم. حدود ۱۰ سال پیش ورشکسته شدم و همه دارایی‌ها و شغلم را از دست دادم. همان سال‌ها دچار بیماری شدم و فشار روحی و جسمی زیادی را تحمل کردم. همان سال‌ها همراه همسرم به روستای پدری‌ام آمدم و توانستم اینجا به آرامش برسم. از چند سال پیش کم‌کم این محیط را برای اقامت و استراحت کوهنوردان راه‌اندازی کردم. این روزها همنشین ما درختان و طبیعت اینجاست و افرادی که برای تماشای این طبیعت به افجه می‌آیند. تا جایی که بتوانیم مایحتاج خودمان و اقامتگاه را از طبیعت تأمین می‌کنیم و از محصولاتی که خودمان آن را تهیه کرده‌ایم.»

جعفر علی‌تقیان ساکن افجه

بزرگ‌ترین رصدخانه خورشیدی در دارآباد امکان تماشای سیاره‌ها را از مرتفع‌ترین نقطه پایتخت فراهم کرده‌است

گاهی به آسمان نگاه کن

راحله عبدالحسینی

تماشای کهکشان و اجرام آسمانی همواره برای بشر جذاب و تأمل‌برانگیز بوده‌است. این دنیای بیکران، مخاطبان خاص خود را دارد. برای افرادی که نگاهشان را به آسمان دوخته‌اند تا اتفاقات نجومی را دنبال کنند خبر راه‌اندازی بزرگ‌ترین رصدخانه خورشیدی در محله دارآباد شمیران هیجان‌انگیز است. رصدخانه‌ای که به ۲ تلسکوپ مدرن، حرفه‌ای و قدرتمند مجهز شده تا در روز و شب امکان رصد را برای بازدیدکنندگان فراهم کند. در کنار رصدخانه خورشیدی، نخستین موزه شهاب سنگ نیز راه‌اندازی شده‌است. ساعتی مهمان رصدخانه خورشیدی و موزه شهاب می‌شویم تا با زیر و بم این مرکز تازه افتتاح شده در منطقه بیشتر آشنا شویم.

موزه حیات وحش دارآباد در ارتفاعات محله دارآباد واقع شده‌است. برای رفتن به رصدخانه خورشیدی باید به بخش جنوبی موزه برویم که هیومن پارک در آن هست. نمای آجری کروی شکل رصدخانه خودش را نشان می‌دهد. به رصدخانه که می‌رسیم، قبل از قرار گرفتن پشت تلسکوپ، نمای کلی شهر تهران را می‌بینیم. رصدخانه خورشیدی دارآباد در نقطه‌ای جانمایی شده که به راحتی بتوانیم آسمان را حتی با وجود آلودگی و غبار در هوا رصد کنیم. در واقع این رصدخانه خورشیدی در ارتفاعی واقع شده که دید ۳۶۰ درجه بدون مانع دارد. زحل و مشتری هم از این نقطه قابل رصد است. طوری که به گفته «حمیدرضا نادریبگی» یکی از کارشناسان رصدخانه، در کویر هم بهتر از این نمی‌توانیم این ۲ سیاره را رصد کنیم. رصدخانه خورشیدی در موزه دارآباد با تلسکوپ‌های مجهز این امکان را برای علاقه‌مندان فراهم کرده است تا بتوانند اجرام آسمانی و سیاره‌هایی را که خارج از شهر قابل رصد بود از این رصدخانه تماشا کنند. موزه تا غروب خورشید ۲ساعتی باقی مانده است که ما پشت تلسکوپ رصدخانه می‌توانیم گوی آتشین خورشید همراه با اشعه‌های نازکی از آن را که بی‌شباهت به موبیگ‌های سرخ نیست، ببینیم.

دیدن شراره‌های خورشید

عنوان بزرگ‌ترین رصدخانه خورشیدی به چه دلیل به این رصدخانه داده شده است؟ «مجید نوائیان» مدیر موزه دارآباد این‌طور پاسخ می‌دهد: «این رصدخانه با داشتن یک تلسکوپ خورشیدی که طول موج اچ-اِلفا را کنترل می‌کند امکان رصد خورشید و شراره‌های آن را فراهم کرده‌است. چون مشاهده خورشید می‌تواند به چشم آسیب برساند تلسکوپ رصدخانه‌های خورشیدی باید بتوانند طول موج اچ-اِلفا را شناسایی کنند که برای چشم انسان ضرر ندارد. بنابراین این رصدخانه، بزرگ‌ترین رصدخانه خورشیدی در تهران است.» برای دیدن خورشید و شراره‌های آن قبل از غروب آفتاب باید به رصدخانه بروید. اما رصدخانه خورشیدی دارآباد امکان دیدن دیگر اجرام آسمانی و سیاره‌ها در شب را با یک تلسکوپ دیگر برای بازدیدکنندگان فراهم کرده‌است. نوائیان توضیح می‌دهد: «رصدخانه با داشتن ۲تلسکوپ که کنار هم قرار گرفته‌اند، هم رصدخانه روز است برای مشاهده طول همان شراره‌های خورشیدی و انواع خورشیدگرفتگی یا موج اچ-اِلفا و در نتیجه دیدن طوفان‌های خورشیدی یا گروه‌های مخاطب در رصدخانه، آموزش‌های لازم از سوی کارشناسان و راهنمایان رصدخانه ارائه می‌شود. در شب‌های رصدی، گروه‌های نجوم آماتور و حرفه‌ای به رصدخانه می‌آیند و کارشناسان برای هر کدام از گروه‌ها توضیحات لازم را ارائه می‌کنند.»

امکان حضور علاقه‌مندان و پژوهشگران در رصدخانه

علاقه‌مندان بازدید از رصدخانه گروه‌های سنی مختلف را شامل می‌شوند. نوائیان مخاطبان را به ۲دسته تقسیم‌بندی می‌کند: «یک دسته مخاطبان شامل خانواده‌ها و دانش‌آموزان مدارس در مقاطع مختلف تحصیلی می‌شود که در گروه مخاطبان عمومی قرار می‌گیرند و دسته دوم گروه تخصصی که شامل پژوهشگران می‌شوند. برای هرکدام از این گروه‌های مخاطب در رصدخانه، آموزش‌های لازم از سوی کارشناسان و راهنمایان رصدخانه ارائه می‌شود. در شب‌های رصدی، گروه‌های نجوم آماتور و حرفه‌ای به رصدخانه می‌آیند و کارشناسان برای هرکدام از گروه‌ها توضیحات لازم را ارائه می‌کنند.»

چه زمانی به رصدخانه برویم؟

برای تماشای آسمان و حضور در رصدخانه هر روز به جز شنبه و ایام سوگواری، رصدخانه خورشیدی دارآباد میزبان شماست. رصدخانه از ساعت ۸ صبح دایر است تا علاقه‌مندان بتوانند خورشید و شراره‌های آن را تماشا کنند. برای دیدن آسمان در شب هم رصدخانه تا ساعت ۲۲ پذیرای شماست. برای رصد آسمان حدود یک ساعت باید وقت بگذارید و آسمان روزی‌اشب را رصد کنید و لذت ببرید. گروه‌های رصدی برای حضور در رصدخانه حداکثر ۶ نفر است.

در همین نزدیکی

برای بازدید از رصدخانه خورشیدی موزه شهاب سنگ باید به موزه حیات وحش دارآباد واقع در خیابان شهید سبازی (آلودانه)، خیابان شهید پورابتهاج (دارآباد)، خیابان موزه بروید. بهای بازدید از رصدخانه و موزه شهاب سنگ تقریباً ۳۵ هزار تومان است.

عکس: هانا علیرضا قویلی‌نیا

موزه شهاب سنگ در کنار رصدخانه خورشیدی دارآباد افتتاح شد

سوغاتی از منظومه شمسی

شهاب سنگ‌ها، ما را با دنیای ناشناخته بیرون از جو زمین روبه‌رو می‌کنند. اجرامی که بیرون از جو زمین و در منظومه شمسی در حرکت هستند و در صورت داشتن سرعت بیشتر می‌توانند وارد جو زمین یا سیاره دیگری شوند. جنس شهاب سنگ‌ها یا همان سنگ‌های آسمانی فلز و سنگ است. هفته گذشته هم‌زمان با رصدخانه خورشیدی دارآباد، موزه شهاب سنگ نیز در جوار رصدخانه افتتاح شد.

آشنایی با چند شهاب سنگ موزه

ناتان
این شهاب سنگ سال ۱۹۵۸ میلادی در چین یافت شده و احتمال می‌رود سقوط آن مربوط به سال ۱۹۱۶ میلادی باشد. بزرگ‌ترین قطعه این شهاب سنگ ۲ تن جرم دارد. شهاب سنگ اولیه ۹/۵ تن جرم داشته‌است.
عناصر سازنده: نیکل
قدمت: ۴۵ میلیارد سال

سیچمن
جرم اولیه این شهاب سنگ ۲۷۲ کیلوگرم بوده و توسط یک زمین‌شناس سال ۱۹۶۷ میلادی به‌صورت قطعه‌های مثلثی شکل که در میان سنگ‌های دیگر قرار داشته، یافت شده‌است. در ساختار این شهاب سنگ‌ها ۲۰ درصد کریستال زیتونی مشاهده شده که باعث بهتر دیده شدن ساختار سیلیکاتی آنها می‌شود.
عناصر سازنده: نیکل، کالیموم، ژرمانیوم

مونینوالوستا
شهاب سنگ مونینوالوستا سال ۱۹۰۶ میلادی در سوئد یافت شد. دارای صفحات کاماسیت و طرح‌های هشت ضلعی است که در زمان خشک شدن شهاب سنگ به دلیل فشار لایه‌های بیرونی به وجود آمده. نام این شهاب سنگ از رودخانه مونینو و آلوستا به معنی منطقه یا مقر گرفته شده است.
عناصر سازنده: نیکل، کالیموم، ژرمانیوم، ایریدیموم.

حمیدرضا نادریبگی یکی از کارشناسان رصدخانه

در کنار شهاب‌سنگ‌هایی که در موزه نگهداری می‌شود، شناسنامه‌ای هست که جنس و قدمت شهاب سنگ در آن ذکر شده‌است. «حمیدرضا نادریبگی» راهنمای موزه شهاب سنگ و کارشناس رصدخانه می‌گوید: «جاذبیت موزه شهاب سنگ برای بازدیدکنندگان به قدمتی است که شهاب سنگ‌ها دارند. قدمت برخی از آنها به ۵ هزار سال قبل برمی‌گردد.» شهاب سنگ‌ها و قدمت آنها برای پژوهشگران این حوزه بسیار مهم است: «از طریق قدمت شهاب سنگ‌ها می‌توانیم سن کیهان و جهان هستی را تا حدودی تشخیص دهیم.» سیارک‌ها و ستاره‌های دنباله‌داری هستند که وقتی از بین می‌روند به قسمت‌های زیادی تقسیم می‌شوند. قسمت‌های به جا مانده وقتی وارد منظومه شمسی می‌شوند، اول جذب سیاره مشتری و بعد مریخ و بعد از آن به کره زمین، وارد و به قسمت‌های کوچک‌تری تقسیم می‌شوند که در این موزه به نمایش گذاشته شده‌است. شهاب سنگ‌های این موزه از موزه‌های بین‌المللی خریداری شده‌اند.

کمبود سیلو

این شهاب سنگ در مناطق شمالی آرزاتین یافت شده‌است. شهاب سنگ اولیه قبل از برخورد با زمین بیش از ۵۰ تن جرم داشته است. جرم این شهاب سنگ در موزه، ۱۵ گرم و در ابعاد ۳ در ۳ در ۱/۵ سانتیمتر است.
عناصر سازنده: بیشتر از آهن و اندکی از نیکل
قدمت: ۴ تا ۵ هزار سال

سیخوته‌آلین

ساعت ۳:۲۸ تا ۱۰:۳۸ فوریه ۱۹۴۷ میلادی ناگهان نور بسیار شدیدی در آسمان منطقه سیخوته‌آلین در شرق روسیه دیده شد که به گفته شاهدان، آن را از خورشید پر نورتر دیدند. این شهاب سنگ با سرعت ۱۴/۵ کیلومتر بر ثانیه به جو زمین، وارد و پس از ورود به جو به چند تکه تقسیم شد. بزرگ‌ترین قطعه در ارتفاع ۵ کیلومتری از سطح زمین منفجر شد. جرم شهاب سنگ در این موزه ۱۱ گرم است.
عناصر سازنده: نیکل، کبالت، پتاسیم، گوگرد.

تکتیت

تکتیت‌ها زمانی به وجود می‌آیند که شهاب‌سنگ به زمین برخورد کرده و به دلیل برخورد، مایعات و بخار را به فضا برمی‌گرداند. قطعات این شهاب سنگ از استرالیا تا چین پخش شده‌است.

اگر تصمیم گرفتید برای بازدید از رصدخانه خورشیدی و موزه شهاب سنگ راهی موزه دارآباد شوید خوب است با دیگر مجموعه‌های تفریحی در این موزه نیز آشنا شوید. در سالن‌های موزه حیات وحش دارآباد شگفتی‌های حیات وحش را تماشا می‌کنید. در این بخش می‌توانید شاهد نمونه‌های زیستی متنوع ایران باشید و در سالن‌های آن حیوانات تاکسیدرمی شده کمپایی را ببینید. در موزه دارآباد با بیش از ۲۶ گونه از موجودات مختلف از جمله خرگوش‌ها، چوندگان، گوشتخواران، گربه‌سانان، گوزن‌ها، خرس‌ها، ببرها و... آشنا می‌شوید. بیش از ۱۶۵ گونه پرند از مجموع حدود ۵۱۷ گونه پرند شناسایی شده در ایران نیز در سالن‌های مختلف این موزه به چشم می‌خورد. در بخش دیگری از محوطه موزه دارآباد، هیومن پارک تهران راه‌اندازی شده که همه گروه‌های سنی می‌توانند از آن بازدید کنند.

از موزه حیات وحش تا رؤیا پارک در دارآباد

در این مجموعه همراه یک راهنما، از گوش وارد بدن انسان می‌شوید و از مغز، چشم، دهان، نای، قفسه سینه، قلب، کبد، و معده می‌گذرید و در نهایت از روده‌ها بیرون می‌روید. پارک موضوعی هیومن پارک به‌عنوان بزرگ‌ترین پارک بدن انسان در خاورمیانه نامبرده می‌شود. در کنار هیومن پارک، مجموعه تفریحی دیگری برای کودکان تا ۴ ساله به نام دکتر لند فعال است. کودکان در این بیمارستان تفریحی، نقش‌های مختلف پزشکی از جمله احیای بیمار، عصب‌کشی دندان، کار در اورژانس و... را تجربه می‌کنند. رؤیا پارک مجموعه دیگری برای سرگرمی و تفریح است که شما را به دنیای تصاویر سه بعدی می‌برد و می‌توانید تجربه قدم زدن در اتاق وارونه، سوار شدن روی قالیچه پرند و ۱۰۰ موضوع دیگر را برای خود ثبت کنید. در رؤیا پارک تصاویر سه بعدی به کمک خطای دید خلق می‌شود.

● صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
● مدیر مسئول: مهران کرمی
● سردبیر: افشین امیرشاهی

● دبیر تحریریه: مهدی علیپور
● تحریریه: شهره کیانوش/راد زهرا کرمی
● مرضیه موسوی/راحله عبدالحسینی
● سحر رضاعلی پور/حسن حسن زاده

● مدیر هنری: کامران مهرزاده
● صفحه آرایی: محمدرضا محمدی/تاش/علی حسینی/امیلاد رفیعی
● فائزه توکلی
● حروفچینی و تصحیح: منیژه خسروآبادی/اعظم آجوربندیان/فهیمة شیرازی

● نشانی: خیابان ولی عصر (عج) نرسیده به پارک وی کوچه تورج پلاک ۱۴ ● کد پستی: ۱۹۶۶۵۳۳۸ ● صندوق پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ● تلفن: ۰۲۳۰۲۳۱۰۰ ● دورنگار: ۰۲۳۰۲۳۴۸۸

هویت

زهرا کرمی

یک طرشت بود و یک حسینیہ

نزدیک به ۲۰۰ سال از راهاندازی حسینیہ طرشت در محله طرشت در منطقه ۲ می‌گذرد. حسینیہ‌ای که تا ۵۰ سال پیش هر سال در ماه‌های محرم و صفر اهالی را در یک چادر بزرگ دور هم جمع می‌کرد تا اینکه ساختمانی مسقف با کمک خیران و اهالی ساخته شد. برگزاری مراسم عزاداری در دوران مختلف خاطرات مشترک شنیدنی برای اهالی به یادگار گذاشته است. «رضا طرشتی‌نژاد» دبیر شورایاری محله طرشت می‌گوید: «زمانی که طرشت روستا بود طایفه‌های مختلف در روستا با پارچه‌های مشکی گذرها را سیاهپوش و چادر بزرگی را با ستون‌های چوبی و طاق‌نماها دور یک حوض بزرگ برای عزاداران برپا می‌کردند. یک طرشت بود و یک حسینیہ. ۵۰ سال است که عزاداران حسینی زیر سقف ساختمان حسینیہ جدید جمع می‌شوند اما با همان برنامه و سنت قبل. همیشه در روز عاشورا گروه‌های سینه‌زنی قبل از غروب آفتاب از کوچه اصلی محله طرشت از بقعه شیخ عبدالله تا بالای بزرگراه شیخ فضل‌الله (گذر قلیان فروش سابق) می‌رفتند و بر می‌گشتند و صبح روز تاسوعا تا قبل اذان در همین مسیر سینه‌زنی می‌کردند. از قدیم مرسوم بود که در دهه اول از عزاداران با چلوخورشت قیمه و قورمه، دوغ و بورانی از عزاداران حسینی پذیرایی شود.» البته امسال با توجه به پروتکل‌های بهداشتی ستاد ملی کرونا، شیوه عزاداری تغییر کرده و بیشتر شامل عزاداری با رعایت فاصله در فضای باز و کمک‌های مؤمنانه است.

محلہ من

خانه پدری

هرگز راضی نشدم وطنم را مثل بنفشه‌ها با خودم به هر کجا که خواستم ببرم؛ اما «کیان‌دخت» وطنش، خاطراتش و حتی ریشه‌هایش را هم از خاک بیرون کشید و همه را داخل یک چمدان گذاشت و با خود برد.

ویلائی نیاوران یادگار پدر و مادرمان بود؛ آن را به‌رغم اصرار کیان‌دخت برای فروش، نگه‌داشتم. چون نمی‌خواستیم ریشه‌هایم با سرزمین مادری و با خانه پدری قطع شود. هنوز بعد از سال‌ها هر بار که به ایران می‌روم و پایم به حیاط خانه می‌رسد انگار صدای خنده‌ها و شادی‌هایمان را از پشت درخت‌های اقلیقا و از لابه‌لای بوته‌های شمشاد باغچه‌های ویلا می‌شنوم. اوایل ماه مارس کیان‌دخت برایم پیام فرستاد که «برای جشن نوروز در استکهلم منتظرت هستم.» و من هم در جوابش گفتم که «برای عید نوروز در ویلائی نیاوران منتظرت هستم.» کیان‌دخت آنقدر متعجب شده بود که گوشی تلفن را بردارد و زنگ بزند تا مطمئن شود که تصمیمم برای سفر به ایران جدی است یا نه.

در همه این سال‌هایی که من و کیان‌دخت در سوئد بودیم همیشه احساس می‌کردم جشن‌های نوروزمان آن رنگ و بوی نوروز در ایران را ندارد. به همین دلیل تصمیم گرفته بودم امسال برای نوروز خودم را به ایران برسانم.

فکر می‌کردم پدر منتظر است که بروم ایران و با کمک هم بنفشه‌ها را در باغچه‌های ویلا بکاریم و مادر مثل سال‌های کودکی دستم را بگیرد و با هم به بازار تجریش برویم و سمنو عمه لیلیا برای سفره هفت‌سین بخریم. دلم برای پیاده‌روی از خود میدان کاخ تا سر پل تجریش تنگ شده بود. برای رسیدن به ازدحام و هیاهوی جمعیت در حال خرید شب‌های عید بازار، برای دیدن ماهی‌های قرمز، برای تخم‌مرغ‌های رنگی و برای سر و صدای فروشندگانی تکیه بالای تجریش که هر کدام برای جلب مشتری دلبری می‌کردند لحظه‌شماری می‌کردم.

باید می‌رفتم و پرده‌های پنجره‌های ویلا را کنار می‌کشیدم تا آفتاب دوباره به شمعاندانی‌های مادر برسد.

مهدی توکلی تبریزی
از اهالی نیاوران

راه‌نما

به سوی آسمان

فرهنگسرای آفتاب برنامه‌های قدرانی از کاسبان خوشنام را با عنوان «رزق حلال» و با شعار به سوی آسمان در محله زرگنده برگزار می‌کند. «معصومه آپرون» مدیر روابط عمومی فرهنگسرای آفتاب با بیان این خبر گفت: «این برنامه با هدف ترویج کسب رزق و روزی حلال و حمایت از فعالیت‌های اقتصادی کاسبان در محله برگزار می‌شود. شهروندان می‌توانند در انتخاب کاسب برگزیده یا فرهنگسرا مشارکت داشته باشند. خوش انصافی، امانتداری، یاکی، خوش خلقی و رعایت عدل و انصاف از ویژگی‌های مهم یک کاسب در محله است.» اهالی برای معرفی کاسبان خوشنام زرگنده می‌توانند با شماره ۲۲۰۰۹۰۰۰ تماس بگیرند.

فرهنگسراها

عزاداری حسینی از لنز دوربین اهالی

امسال با شرایطی که ویروس کرونا برای برپایی عزاداری‌ها ایجاد کرده مراسم به شیوه‌ای متفاوت با هر سال برگزار می‌شود. خانه فرهنگ زنجان برای این ایام مسابقه «عزاداری حسینی از لنز دوربین اهالی» را برگزار کرده است. هر شرکت‌کننده می‌تواند ۳ اثر از نحوه عزاداری اعضای خانواده در خانه یا نحوه ادای متفاوت نذری‌ها و رعایت پروتکل‌های بهداشتی در عزاداری‌ها در دهه اول محرم را به شماره ۰۹۰۱۷۴۴۹۷۸۷ در واتس‌آپ ارسال کند. در پایان بهترین عکس‌های ارسالی در صفحه اینستاگرام خانه فرهنگ زنجان به نشانی @zanjankhaneh02 به نمایش گذاشته می‌شود.

تجلیل از کادر درمان

مسئولان و چند نفر از اعضای کتابخانه سعادت به مناسبت روز پزشکان بیمارستان مدرس می‌روند و با اهدای کتاب از آنها قدرانی می‌کنند. «حمیدرضا صالحی» مدیر کتابخانه سعادت با اعلام این خبر گفت: «روز پزشکان بهانه‌ای برای تجلیل از زحمات شبانه‌روزی کادر پزشکی شد و در این روز از آنها با اهدای کتاب با موضوعات مختلف قدرانی خواهد شد. عکس‌های این روز هم در صفحه اینستاگرام کتابخانه سعادت به نشانی librarsaadat به‌زودی منتشر می‌شود.»

آفتاب و کربلا

نمایشگاهی در دهه اول محرم با عنوان «آفتاب و کربلا» در فضای مجازی کتابخانه مولانا برای اهالی برپا می‌شود. این نمایشگاه کتاب مجازی با هدف معرفی بیش از ۲۰ عنوان کتاب درباره قیام عاشورا، واقعه کربلا، شهادت یاران امام حسین (ع)، عزاداری برای ائمه در محرم و پیام قیام امام حسین (ع) و یارانش به مدت ۱۰ روز در صفحه اینستاگرام کتابخانه به نمایش گذاشته شده است. علاقه‌مندان برای آشنایی با این کتاب‌ها می‌توانند به نشانی molana_library مراجعه کنند.

